GUIA DE L'USUARI DEL SERVEI VIDEOTEX DE LA X.T.E.C

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

SETEMBRE 1988

PROGRAMA D'INFORMATICA EDUCATIVA

GUIA DE L'USUARI VIDEOTEX DE LA X.T.E.C.

1 INTRODUCCIÓ: QUÈ ÉS UN SERVEI VIDEOTEX ?

Un servei de videotex consisteix en la transmissió de dades contingudes en un ordinador central cap a usuaris remots que tenen un dispositiu especial per a rebre-les i visualitzar-les. Aquest dispositiu pot ser una terminal especialitzada per a fer aquesta feina o bé un ordinador personal dotat d'un mòdem i d'uns programes adequats per gestionar aquest tipus de comunicació i la seva presentació en pantalla. La transmissió de les dades s'efectua mitjançant la línia telefònica.

El que caracteritza el videotex entre les aplicacions telemàtiques és el fet de que la presentació de la informació es fa en forma de pantalles successives i que l'usuari té capacitat per a desplaçar-se d'una pantalla a la següent, tornar endarrera, anar directament a cercar la informació desitjada, etc. Per a poder fer tot això cal un mínim grau d'interacció, mitjançant el teclat, entre l'usuari i l'ordinador central. En aquest sentit, el videotex comporta uns estàndards de presentació i entrada d'informació que són descrits més endavant.

El videotex permet de vehicular diferents tipus de serveis com, per exemple:

- noticiaris
- missatgeries
- consulta a bases de dades
- esbarjos: jocs, horòscops, etc
- ensenyament a distància
- telecompra
- reserves d'hotel, d'avió, de tren
- consulta de comptes bancaris ...

Els serveis públics de videotex, és a dir, els serveis que poden ser consultats des del propi domicili o el lloc de treball, estan experimentant una ràpida expansió arreu del món, sobre tot a Europa i, en particular, a França on hi ha 3 milions d'abonats i més de 3000 serveis diferents.

No hi ha una norma única internacional per a la codificació de les dades trameses pels serveis videotex, i cada país ha triat la que li ha semblat més adient, sempre dins del marc d'unes recomanacions molt generals. Així, a Europa hi ha actualment tres normes distintes en l'ús del videotex:

- CEPT 1 (BTX)
- CEPT 2 (TELETEL)
- CEPT 3 (PRESTEL)

Per exemple, França ha triat la norma CEPT 2, Alemanya la CEPT 1 i el Regne Unit la CEPT 3 com a normes oficials. De tota manera, sempre és possible, si hom utilitza les línies telefòniques normals, emprar qualsevol d'elles a condició de tenir el soft i el hard adients.

La Telefònica ha optat per la CEPT 1 i ha començat a donar servei, en forma experimental, mitjançant un servei anomenat IBERTEX.

El Programa d'Informàtica Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya ha integrat dins de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (X.T.E.C) un servei de videotex adreçat fonamentalment al sistema educatiu de Catalunya.

2 EL SERVEI DE VIDEOTEX DE LA X.T.E.C.

2.1 CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE LA X.T.E.C.

L'ordinador central que controla el servei de videotex de la X.T.E.C. és un DPS 8 de BULL. Aquest ordinador està connectat amb un altre més petit que és el que gestiona les comunicacions rebudes mitjançant els mòdems existents en la instal.lació. Ara per ara es poden gestionar fins a 20 connexions simultànies al servei de videotex, però cal dir que la configuració actual és ampliable.

Al DPS 8 hi ha un programa anomenat SISTEL que permet suportar aplicacions que proporcionin una sortida en format videotex: missatgeries, noticiaris, etc. Més endavant farem esment de les aplicacions concretes disponibles.

La versió actual de SISTEL permet emprar la norma CEPT 2 de videotex, però en aquests moments s'està fent una nova versió de SISTEL que permetrà emprar la norma CEPT 1 que és l'oficial a l'estat espanyol. Es a dir, ara per ara els usuaris es connectaran al servei emprant la norma CEPT 2, però, més endavant, s'haurà de fer amb la norma CEPT 1. Aquest canvi no serà gens traumàtic per als usuaris, donat que la placa mòdem KORTEX-1200 que s'ha lliurat als centres docents és capaç de treballar en qualsevol d'aquestes dues normes. En aquest sentit, en el seu moment es lliurarà als centres el software complementari que permetrà la connexió seguint l'estàndard CEPT 2.

2.2 COM ACCEDIR FÍSICAMENT AL SERVEI

Com acabem d'esmentar, els centres docents disposen d'un mòdem en forma de placa que s'instal.la dins del microordinador. Aquesta instal.lació la fa personal especialitzat.

El P.I.E. ha lliurat als centres docents un programa anomenat XTEC.EXE que permet d'accedir en forma automàtica a tota mena de comunicació amb el DPS 8, sigui en format videotex o un altre. Aquest programa és el que s'usarà normalment per dur a terme la comunicació amb la xarxa X.T.E.C. Vegeu les instruccions d'ús d'aquest programa a la documentació "Software XTEC: instruccions d'instal.lació i ús".

Però, si hom desitja comunicar-se amb un servidor d'informació diferent, hom pot emprar directament el soft que acompanya a la placa KORTEX-1200, és a dir el programa KCH.EXE. Aquest programa ens permet d'establir la comunicació. Per fer-ho cal editar una entrada del repertori, tot seguint les instruccions contingudes en el manual lliurat amb la placa.

Si un cop establerta la comunicació la pantalla de l'ordinador queda en negre o mostra la darrera pantalla d'una comunicació anterior, espereu uns moments i premeu la tecla "return". Ara apareixerà la pantalla d'acollida i el servei us demanarà el vostre identificador. Si simplement premeu "return" entrareu al servei com un usuari no identificat i podreu accedir a totes les seves funcionalitats menys al servei de missatgeria. Si tecleqeu el vostre identificador, la qual cosa haureu de fer sempre en majúscules, i sou reconegut pel sistema, llavors us demanarà la vostra contrasenya secreta que, en teclejar-la també en majúscules, no donarà eco a la pantalla. Si el procés ha estat fet correctament, la pantalla us mostrarà el menú principal del servei de videotex.

L'identificatiu d'usuari per accedir a la xarxa X.T.E.C. es composa d'un màxim de 11 caràcters. Els quatre primers indiquen el centre al que pertany l'usuari i poden ser consultats a través del directori de la missatgeria. La resta corresponen, en general, al primer cognom de l'usuari, tallat si és massa llarg o modificat en cas d'ambigüitat respecte a un altre usuari del mateix centre. Quan un usuari no és estrictament personal, sinó institucional, la segona part de l'identificatiu comença pel caràcter +. Inicialment s'ha donat d'alta a tots els centres un únic usuari institucional codi+BUSTIA.

Per tal de tenir un identificatiu propi per a poder accedir a la missatgeria cal sol.licitar-lo al P.I.E. omplint el formulari adient. El servei de missatgeria és capaç de gestionar la tramesa d'un missatge a un grup d'usuaris predeterminat. Si hom vol constituir un grup d'usuaris cal que ho sol.liciteu al P.I.E.

Els noms dels grups d'usuaris comencen tots pel caràcter / seguit d'un màxim de tres caràcters. Els grups públics donats d'alta a la xarxa poden consultar-se al directori.

2.3 L'ÚS DE LES TECLES DE FUNCIÓ

Usualment, a peu de pantalla, el servei dona el nom de certes ordres que serveixen per passar a la pantalla següent, per retrocedir una pantalla, per continuar una acció que s'està fent, etc. Els noms d'aquestes ordres estan associats a les tecles de funció del teclat de l'ordinador i també a la tecla "return". La correspondència és la següent:

SEGUIR	**F1**
TORNAR	**F2**
REPETIR	**F3**
GUIA	**F4**
ANUL.LAR	**F5**
SUMARI	**F6**
CORREGIR	**F7**
ENVIAR	**"return"**

Cal dir que l'acció **SEGUIR** pot fer-se també prement la fletxa cap avall i **TORNAR** prement la fletxa cap amunt.

La tecla F9 serveix per donar fi a la consulta i tornar a la primera pantalla on es demana l'identificador de l'usuari.

En prémer F10, el software que controla la placa KORTEX fa que la pantalla mostri un menú que ofereix diverses possibilitats i, en particular, inclou la possibilitat de penjar, és a dir de desconnectar-se físicament del servei. Aquesta serà l'acció habitual amb la que haureu de finalitzar tota comunicació.

Ambdues tecles, F9 i F10, poden ser premudes en qualsevol moment durant la connexió.

A menys que s'indiqui el contrari, certes ordres sempre fan el mateix tipus d'acció. Per exemple, **SEGUIR** casi sempre vol dir passar a la pantalla següent, **TORNAR** anar a la pantalla anterior, **GUIA** mostrar una pantalla d'ajut, si n'hi ha, i **SUMARI** tornar al menú anterior.

2.4 COM DESCONNECTAR-SE DEL SERVEI

Per desconnectar-se físicament del servei, i així deixar lliure la línia telefònica, cal prémer durant la connexió la tecla F10. A la pantalla apareixerà un menú del que haureu de triar l'opció **Penjar**. Llavors l'ordinador us demanarà de confirmar aquesta ordre i, en fer-ho, quedareu desconnectats i tornareu al menú principal de comunicacions.

2.5 COM ENREGISTRAR PANTALLES AL DISC

Sovint, hom voldrà conservar sobre paper o sobre disc el contingut d'una o vàries pantalles mostrades pel servei de videotex. La forma més còmoda de fer-ho és enregistrar aquestes pàgines en arxius aprofitant les opcions que ofereix el software KORTEX (KXCOM-2).

Una forma és aprofitar que el programa de comunicacions de la placa KORTEX ens permet de crear un arxiu en format ASCII sobre disc on podrem copiar un conjunt de pantalles per després poder-les imprimir des del sistema operatiu (comanda PRINT) o visualitzar-les (comanda TYPE) o fer amb aquest arxiu qualsevol altre tipus d'operació.

Per enregistrar una o vàries pàgines videotex en format ASCII, en el moment de voler enregistrar la primera, cal que premeu F10. Sobre la pantalla apareixerà un menú d'opcions i haureu de triar **Enregistrar la pàgina.** Si es tracta de la primera pantalla a enregistrar, l'ordinador us demanarà el nom del fitxer on es volen guardar les pàgines. Un cop donat aquest nom, la pàgina quedarà enregistrada en aquest fitxer. Per enregistrar una altra només caldrà prémer F10 i tornar a seleccionar **Enregistrar la pàgina.** Quan ja no es vulguin enregistrar més pàgines cal prémer de nou F10 i triar del menú l'opció **Fi d'enregistrament.**

Una segona possibilitat és utilitzar les opcions de **Captura de Codis Videotex,** les quals permeten enregistrar les pàgines en format VIDEOTEX per permetre la seva posterior visualització (conservant colors i d'altres detalls, cosa que no passava en l'anterior opció) a través de l'opció de **Visualització videotex,** que podreu utilitzar activant localment el software KCH (al subdirectori XTEC) i accedint-hi des de l'opció "Diversos" del menú principal. Igual que en el cas anterior, haureu de tenir cura de tancar adequadament el procés de captura quan procedeixi.

(En tot cas, al manual del software Kortex trobareu la descripció completa d'aquests procediments).

Finalment, si només es tracta de copiar sobre paper una sola pantalla i si el vostre ordinador està connectat a una impressora, una altra possibilitat és fer una còpia de la pantalla sobre impressora tot prement la tecla que permet fer aquesta operació.

3 SERVEIS EXISTENTS DINS DEL SERVEI DE VIDEOTEX DE LA X.T.E.C.

3.1 INTRODUCCIO

Els serveis inicials que donarà el servei de videotex del P.I.E són:

1- Preguntes i respostes.
2- Noticiari.
3- Connexió a bases de dades.
4- Missatgeria.

Preguntes i respostes és una mena de tauler d'anuncis públic, el **noticiari** és una revista electrònica d'informació general sobre les activitats en informàtica educativa i altres temes, la **connexió a bases de dades** permetrà la consulta, en format videotex, de les bases de dades documentals que hi ha a l'ordinador DPS8 i la **missatgeria** és un servei que permet la tramesa de missatges entre els diferents usuaris, tot respectant al màxim llur confidencialitat.

En el futur s'afegiran noves funcionalitats per augmentar el grau de servei i qualitat d'atenció al sistema educatiu. En aquest sentit, els suggeriments i crítiques per part dels usuaris seran benvingudes i tingudes en compte.

A excepció de la missatgeria, tots els serveis són accessibles a un usuari no identificat, és a dir, a qualsevol persona que hagi premut la tecla de "return" a l'hora de donar l'identificador o que hagi entrar un nom no reconegut pel sistema. En canvi, per poder emprar el servei de missatgeria, cal haver-se identificat correctament.

3.2 PREGUNTES I RESPOSTES

Com s'ha esmentat abans, aquest servei està estructurat com un tauler d'anuncis telemàtic obert a tothom, on es poden llegir preguntes ja fetes, respondre a una pregunta o formular una pregunta. En entrar al servei, una pantalla, com la que s'inclou tot seguit, mostra una relació dels últims quatre missatges enviats a l'ordinador, indicant, per cada un d'ells, si es tracta d'una pregunta o d'una resposta, la data d'expedició, qui és l'emissor i de quin tema tracta:

```
PREGUNTES I RESPOSTES   us. :no identif.
________________________data:02/06/88
_________________________________________
MANUEL       pregunta
data:02/06/88
tema:FIBRA OPTICA
_________________________________________
PERE         respon a JAUME
data:02/06/88
tema:EAO - SISTEMES AUTOR
_________________________________________
JAUME        pregunta
data:02/06/88
tema:EAO - SISTEMES AUTOR
_________________________________________
cdet         pregunta
data:30/05/88
tema:FIBRA OPTICA
_________________________________________
pag.anterior: TOR-F2     llegir text: 1
pag. seguent: SEG-F1   escriure text: 2
demanar ajut: GUI-F4
sortir      : SUM-F6______________tria:_
```

Si hom vol consultar missatges anteriors ho pot fer prement la tecla TORNAR (F2) amb la qual cosa la pantalla mostrarà la relació dels quatre missatges anteriors, etc. Per tornar a veure la relació de missatges més recents cal prémer la tecla SEGUIR (F1).

Per consultar el text d'una pregunta o d'una resposta cal prémer la tecla 1 i ENVIAR ("return"). Llavors s'encerclarà en vermell el resum del primer missatge mostrat per la pantalla que serà el missatge triat per omissió. Si es vol triar un altre es pot fer

prement SEGUIR (F1). Un cop triat el missatge, prement ENVIAR es passa a una pantalla, com la que s'inclou a continuació, on es mostra el seu text:

```
PREGUNTES I RESPOSTES   us. :no identif.
________________________data:02/06/88

                     autor/a:JAUME
                        data:02/06/88

  lectura del missatge:____________

    EAO - SISTEMES AUTOR
  __________________________________

DESITJARIA CONEIXER LA GENT QUE TE
EXPERIENCIA PRACTICA EN L'US DE SISTE-
MES D'AUTOR PER AL DESENVOLUPAMENT
DE MATERIALS D'EAO.


                              premeu enviar
```

Si hom vol fer una pregunta o donar una resposta, cal prémer la tecla 2 i ENVIAR des del menú de l'aplicació. Si l'usuari no s'ha identificat en entrar al servei de videotex l'ordinador li demanarà d'entrar un nom que serà el que figurarà com nom de l'emissor. Si es tracta d'un usuari identificat prèviament aquest missatge no apareix i el sistema utilitzarà l'identificador de l'usuari.

La pantalla mostra un menú demanant a l'usuari si desitja fer una pregunta o entrar una resposta. Si es tracta de formular una pregunta l'ordinador us demanarà el tema i us proposarà d'entrar el text. Si es tracta de donar una resposta, a més a més us demanarà el nom de l'emissor de la pregunta, que haureu d'escriure de la mateixa manera que apareix a la pantalla, respectant les majúscules i les minúscules.

L'entrada del text es fa mitjançant l'editor descrit més endavant a l'apartat on s'explica el servei de missatgeria. La següent pantalla és un exemple d'entrada d'una resposta:

```
PREGUNTES I RESPOSTES    us. :PERE
_________________________data:02/06/88

 Voleu escriure..2     1. una pregunta
                       2. una resposta

nom del destinatari:JAUME

tema:EAO - SISTEMES AUTOR
________________________________________
entreu el text
PROBABLEMENT EL SISTEMA AUTOR MES
INTERESSANT SIGUI EL PLATO PERO NO
SE SI HI HA VERSIO PER A MS-DOS.


________________________________________
per acabar premeu enviar i sum(F6).
```

A peu de pantalla sempre hi ha les indicacions necessàries per fer les diferents operacions.

Ara per ara, aquest servei manté un màxim de 40 missatges. En entrar el que faria 41 s'esborra automàticament el més antic.

3.3 EL NOTICIARI

La característica principal que distingeix la informació d'un **noticiari videotex** de la resta d'informacions del periodisme tradicional és la interactivitat: **l'usuari escull**, directament, **les notícies que vol llegir o consultar** i rebutja totes aquelles que no li interessen.

El sistema és ben senzill: la persona que es connecta amb un noticiari telemàtic, accedeix, en primer lloc, **a una taula d'opcions o menú principal**, aquí ja tindrà una primera aproximació al que trobarà, quant a continguts, dins del noticiari. Cadascuna de les opcions té un **número identificador** i, a vegades, **una clau mnemotècnica**, que és el nom que reben els codis, normalment de tres lletres, que fan referència a una opció.

A continuació presentem un exemple on totes les opcions tenen associada una clau mnemotècnica:

Noticiari del P.I.E.

1. ...
2. <u>For</u>mació del professorat
3. <u>Act</u>ivitats i experiències
4. Informació i <u>doc</u>umentació
5. ...

En prémer la **tecla** 3 o escrivint **ACT** (clau mnemotècnica) passarem a la pàgina on comença la informació relacionada amb els grups d'experiències del PIE.

L'avantatge que té conèixer les claus mnemotècniques és que, sense tenir en compte el lloc on siguem dins del noticiari, podrem obtenir la informació desitjada sense haver de passar pel menú principal. Si no ens en recordem d'aquestes claus només hem de consultar la **GUIA**, que com ja sabeu, s'obté en prémer la **tecla F4**.

Potser, que tot seguit, després d'escollir una opció determinada, ens trobem amb un altre menú, que el que pretén és ajudar-nos a concretar més encara quina informació volem. Per exemple:

2. FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

1. CURSOS DEL <u>TRI</u>MESTRE
2. <u>CUR</u>SOS 88-89
3. <u>MAT</u>ERIAL DE FORMACIÓ
4. ...

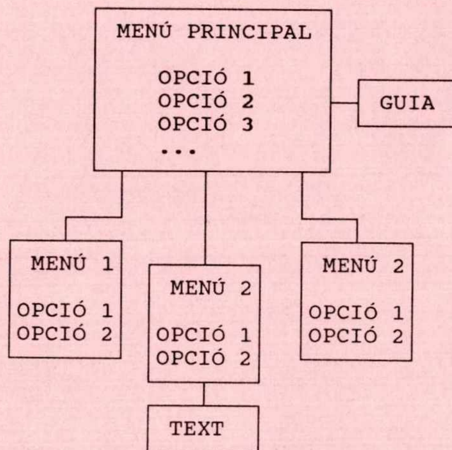
"**2. Formació del professorat**" ens recorda quina opció s'ha escollit, i la llista de sota és un submenú que permet accedir a diferents tipus d'informació bibliogràfica.

D'aquesta manera, podem trobar-nos amb diversos menús i submenús fins obtenir, de manera concreta, la informació desitjada. Una vegada hem arribat al text que volem llegir, podem trobar-nos en que una informació es composa de més d'una pàgina, la qual cosa vindrà assenyalada a la part superior dreta de la pantalla de la següent manera:

(1/3)

La primera xifra indica el número de la pàgina en que l'usuari es troba, i la segona xifra, el nombre de pàgines que composen la informació. Prement SEGUIR o TORNAR hom pot avançar o retrocedir vers aquestes pàgines.

Podem dir, en definitiva, que l'estructura del nostre noticiari en format videotex **és arborescent**, amb branques principals, sub-branques, etc... El següent dibuix esquematitza el que podria ser un servei de noticiari molt simple:

Recordeu que per viatjar eficaçment pel NOTICIARI s'han de tenir molt en compte el noms i funcions de les tecles, recordeu:

F1/F8	SEGUIR	PASSA A LA PÀGINA SEGÜENT
F2	TORNAR	RETORNA A LA PAGINA ANTERIOR
*F2	*TORNAR	RETORNA AL MENÚ ANTERIOR
F3	REPETIR	REPETEIX UNA PÀGINA
F4	GUIA	ACCEDEIX A UN TEXT D'AJUDA
F5	ANUL.LAR	ANUL.LA L'ÚLTIMA COMANDA FETA
F6	SUMARI	TORNA AL MENÚ PRINCIPAL
*F6	*SUMARI	SURT FORA DEL NOTICIARI I ACCEDEIX AL MENÚ DE LA XTEC
F7	CORREGIR	ESBORRA L'ÚLTIM CARÀCTER
RETURN	ENVIAR	VALIDA UNA COMANDA, UNA OPCIÓ O UNA MNEMO
nF3	nREPETIR	PASSA AL NIVELL n D'UNA OPCIÓ

En una **primera etapa**, de forma pilot, la informació del Noticiari abasta les activitats del Programa d'Informàtica Educativa, essent prevista la seva extensió de mica en mica d'altres sectors del sistema educatiu, en una **segona fase**.

Les seccions d'aquesta primera fase són:

1. **ENS PRESENTEM**
   Carta de presentació del P.I.E.
2. **FORMACIÓ DEL PROFESSORAT**
   Recull de les activitats formatives
3. **EXPERIENCIES P.I.E.**
   Reflex de les activitats dels grups de treball del PIE i de desenvolupament de software educatiu
4. **LLIBRES I DOCUMENTACIO**
   Novetats editorials i informació sobre bases de dades
5. **EQUIPAMENT DE MATERIAL**
   Dia a dia, el lliurament de material als centres d'ensenyament de Catalunya
6. **INFORMACIÓ TELEMÀTICA**
   Actualitat sobre les matèries relacionades amb la telemàtica
7. **BLOC DE NOTES**
   L'agenda
8. **INFORMACIÓ TÈCNICA**
   Novetats hard i soft
9. **NOTÍCIES**
   L'actualitat de la informàtica i l'ensenyament

3.4 ACCÉS A BASES DE DADES

Aquest punt del menú principal no està operatiu encara. Permetrà, en un futur, accedir en format Videotex a les bases de dades documentals del P.I.E. En el seu moment s'enviarà als centres docents la documentació adequada per a usar aquest servei.

3.5 LA MISSATGERIA

3.5.1 INTRODUCCIO

En prémer, des del menú principal, l'opció de missatgeria, apareix a la pantalla el menú del servei de missatgeria:

1- CREACIO DE MISSATGES.
2- LECTURA DE MISSATGES.
3- MODIFICACIO DE MISSATGES.
4- CONSULTA DEL DIRECTORI.
5- CANVI DE CONTRASENYA.

Si a la bústia de l'usuari hi ha missatges per llegir, aquesta mateixa pantalla li dirà quants resten per fer-ho.

Els quatre primers punts abans esmentats corresponen a les funcionalitats normals de qualsevol servei de missatgeria. El cinquè, **canvi de contrasenya,** serveix per a que un usuari pugui canviar-se la seva contrasenya secreta si així ho desitja. Obviament, aquesta prestació no és, de fet, un subservei de la missatgeria, però està posada aquí perquè el menú de la missatgeria és l'únic menú que precisa que l'usuari s'hagi identificat positivament per poder entrar.

Per sortir d'aquest menú i tornar al menú principal cal prémer la tecla SUMARI (F6).

3.5.2 LA CREACIÓ DE MISSATGES

Els passos necessaris per crear un missatge són:

- Determinar el o els destinataris.
- Escriure el missatge.
- Enviar-lo.

En entrar a l'opció de crear un missatge, una pantalla com la inclosa mostra una llista buida on s'han d'escriure els identificatius dels destinataris fins un màxim de 10:

```
MISSATGERIA :CREACIO      us.  VVTTLLOPIS
___________________________data 02 06 88

 Entreu la llista de destinataris:

  1- ...........
  2- ...........
  3- ...........
  4- ...........
  5- ...........
  6- ...........
  7- ...........
  8- ...........
  9- ...........
 10- ...........
________________________________________
 Podeu fer:

 Passar al seguent destinatari...ENV-RT
 Acabar la llista................SUM-F6
 Sortir al menu principal........GUI-F4
```

Això implica conèixer prèviament l'identificatiu d'un usuari concret, la qual cosa es pot fer sigui consultant el directori, sigui perquè el propi destinatari us ho ha fet saber. Si ho desitgeu, podeu incloure com a destinatari un grup d'usuaris que hagi estat donat d'alta com a tal. Recordeu en aquest sentit que els noms dels grups d'usuaris comencen amb / i consten de tres caràcters més.

Cada cop que s'acabat d'entrar l'identificatiu d'un usuari o grup cal prémer ENVIAR, és a dir, la tecla "return". Si un destinatari no existeix, el sistema ho fa saber. Si hom vol sortir d'aquesta pantalla sense enviar cap missatge ha de prémer GUIA (la tecla F4). Un cop acabada d'entrar la llista cal prémer SUMARI (la

tecla F6) per passar a l'editor que permet d'escriure el text del missatge. La següent pantalla és un exemple de com entrar un missatge:

```
MISSATGERIA :CREACIO     us.  VVTTLLOPIS
_________________________data 02 06 88


   Entreu fins a deu linies de text
__________________________________________
M'HAURIES DE TORNAR ELS APUNTS QUE ET
VAIG DEIXAR FA UN MES.

GRACIES.



__________________________________________
Premeu ENV-RT i SUM-F6 per acabar.
Per a ajuts a l'edició premeu GUI-F4
```

Els missatges poden arribar a ocupar 10 línies de 40 caràcters. Per escriure el text del missatge cal tenir en compte els següents punts:

- L'esborrat d'un caràcter es fa mitjançant la tecla de retrocés.

- La tecla "return" serveix per acceptar el text, no per passar línia.

- Per passar línia cal prémer SEGUIR (F1).

- Per passar a la línia anterior cal prémer TORNAR (F2).

- Per anul.lar una línia cal prémer ANUL.LAR (F5). En aquest cas, el cursor es situa a principi de línia sense esborrar de la pantalla el text anul.lat, encara que ha estat anul.lat internament. Es pot rescriure per sobre.

- Per obtenir informació addicional hom pot prémer GUIA (F4). A la pantalla apareixerà una breu explicació de com fer anar aquest editor.

Per sortir de l'editor cal prémer SUMARI (F6). Llavors l'ordinador informa si aquest ha arribat correctament o no i després la pantalla presenta un menú d'opcions tal com mostra la següent pantalla:

```
EL VOSTRE MISSATGE HA ARRIBAT

        CORRECTAMENT


per crear-ne un altre...TOR-F2

menu de missatgeria.....ENV-RT

menu general............SUM-F6
```

3.5.3 LA LECTURA DE MISSATGES

En triar aquesta opció es poden llegir els missatges que s'han tramès a la vostra bústia. Si està buida l'ordinador mostrarà en pantalla un missatge en aquest sentit. Si hi ha missatges, l'ordinador presentarà una pantalla del tipus:

```
MISSATGERIA  :LECTURA      us. :ARNAU
___________________________data:25 05 88

nombre total de missatges:0001

missatge tramès per:MIREIA
data d'emissio     :25/05/88
hora d'emissio     :11h43m
missatge número    :0001  (missatge nou)
________________________________________
LA REUNIO DE COORDINACIO ES FARA EL
DIMECRES A LES 18 H A CASA MEVA.

ADEU.



________________________________________

anul.lar ANU-F5 missatge anterior TOR-F2
sortir   SUM-F6 missatge seguent  SEG-F1
```

Aquesta pantalla presenta l'estat de la bústia d'un usuari anomenat Arnau i el darrer missatge arribat. En aquest cas la bústia conté un únic missatge tramés per Mireia que és el mostrat a la pantalla. Si hi haguessin més missatges es podrien visualitzar prement les tecles TORNAR (missatge anterior) i SEGUIR (missatge següent). Si hom vol anul.lar el missatge mostrat a la pantalla cal prémer ANUL.LAR (F5). Per tornar al menú de la missatgeria cal prémer SUMARI (F6).

3.5.4 LA MODIFICACIÓ DE MISSATGES

Aquest servei permet de modificar un missatge ja tramès a condició de que el destinatari no l'hagi llegit. En entrar al servei, l'ordinador demana l'identificatiu de l'usuari receptor del missatge ja tramés i, un cop entrada aquesta informació, presenta en pantalla el darrer missatge tramès. Si el missatge ja ha estat llegit pel seu destinatari, la pantalla us ho indicarà i us informarà de que no és possible modificar-lo. Si no, veureu una pantalla del tipus següent:

```
MISSATGERIA:MODIFICACIO us. :XXTTFREIXES
________________________data:28/07/88


nom del destinatari:ASFRMATA
nombre de missatges:0002
missatge numero    :0002 data:28/07/88


________________________________________
ENS VEUREM DEMA A LES 19H A CASA D'EN
PEP PER ANAR A JUGAR A ESCACS.

ADEU.



________________________________________
anul.lar ANU-F5 missatge anterior TOR-F2
sortir   SUM-F6 missatge seguent  SEG-F1
         modificacio ENV-RT
```

Si aquest no és el missatge que desitgeu modificar o anul.lar podeu posicionar-vos sobre un altre mitjançant les tecles TORNAR (F2) i SEGUIR (F1). Per anul.lar el missatge presentat a la pantalla només cal prémer ANUL.LAR (F5).

Per modificar el missatge cal prémer la tecla ENVIAR ("return"). En fer-ho, l'ordinador presenta la següent pantalla informativa:

```
MISSATGERIA:MODIFICACIO us. :XXTTFREIXES
____________________________data:28/07/88

nom del destinatari:ASFRMATA
nombre de missatges:0002
missatge numero    :0002 data:28/07/88

  Entreu fins a deu linies de text
______________________________________________

    Aneu alerta perque modificar un

  missatge vol dir destruir-lo per

  crear-ne un de nou. Si aixo és el que

  voleu feu ENV-RT , sino feu SUM-F6
______________________________________________
premeu ENV-RT i SUM-F6 per acabar.
```

Si confirmeu l'acció de modificar prement la tecla ENVIAR, entrareu a l'editor de la missatgeria per tornar a escriure el missatge.

3.5.5 LA CONSULTA DEL DIRECTORI

Aquest servei permet conèixer el codi de centre (les quatre primeres lletres de l'identificatiu de qualsevol usuari associat a aquest centre) a partir de la seva ubicació geogràfica i del tipus de centre. També permet conèixer els noms dels grups d'usuaris de domini públic.

3.5.6 EL CANVI DE CONTRASENYA

Com ja s'ha esmentat abans, aquest servei no pertany a la missatgeria, però s'ha inclòs aquí perquè és l'únic lloc al que per a entrar cal identificar-se prèviament.

Permet de canviar la contrasenya personal i secreta de l'usuari per una altra. Es convenient fer-ho en el moment en que l'administrador del servei comunica a l'usuari la seva contrasenya provisional. Cal recordar-se de la nova contrasenya perquè si hom s'oblida d'ella no podrà entrar al servei de missatgeria i tampoc la podrà recuperar perquè l'administrador del servei no pot conèixer-la.